

تشکر از غرب؛ روسیه از غرب یک هدیه غیرمنتظره دریافت کرد

تحریم های غرب موقعیت روسیه را در اقتصاد جهانی تقویت می کند.

به گزارش آران نیوز به نقل از اسپوتنیک ایوان تسلیشچف، استاد دانشکده اقتصاد، دانشگاه مدیریت نیگاتا ژاپن، برای روزنامه معتبر اقتصادی NihonKeizai می نویسد: در حالی که قدرت های توسعه یافته تحریم های سختی را علیه مسکو اعمال می کنند، بسیاری از کشورهای خارج از اروپا، اقتصاد را به ژئوپلیتیک ترجیح داده اند.

نتیجه این است که با اعمال تحریم ها علیه فدراسیون روسیه در سال 2022، حجم کل تجارت این کشور نسبت به سال قبل 8 درصد افزایش یافت. ارزش صادرات روسیه 20 درصد افزایش یافت در حالی که واردات 12 درصد کاهش یافت.

ساختار تجارت روسیه به سرعت در حال تغییر است: سهم تجارت با قدرت های دوست که در تحریم ها شرکت نمی کنند از 45 درصد در سال 2021 به 55 درصد در سال 2022 افزایش یافته است. سه بازیگر بزرگ پکن، دهلی و آنکارا هستند. حجم کل تجارت آنها با روسیه افزایش یافته است: با چین 1.3 برابر نسبت به سال قبل، با هند - 3.2 برابر، و با ترکیه - تقریباً دو برابر افزایش یافته است.

علاوه بر این، تجارت روسیه با امارات متحده عربی، ایران و اندونزی و همچنین با اعضای اتحادیه اقتصادی اوراسیا- قزاقستان، بلاروس، ارمنستان و قرقیزستان گسترش یافته است. و اما حجم کل تجارت بین مسکو و اتحادیه اروپا به دلار در سال 2022 به میزان 9 درصد کاهش یافت. واردات روسیه از اتحادیه اروپا تقریباً به نصف کاهش یافته است.

همین امر در مورد حجم کل تجارت بین روسیه و ژاپن نیز صدق می کند. در مورد واشنگتن و مسکو، حجم تجارت بین آنها به کمتر از نیمی از سطح سال قبل کاهش یافته است. انتظار می رود تا دهه 2030 سهم کشورهای در حال توسعه در تولید ناخالص داخلی جهان از نصف بیشتر شود، زیرا از آغاز قرن بیست و یکم، نرخ رشد اقتصادی آنها به طور قابل توجهی از اروپا، ایالات متحده و ژاپن فراتر رفته است. این امر موجب آن شد که تحریم های غرب، مسکو را به آن وا داشته که تجارت خود را با کشورهایی که بیشترین پتانسیل رشد اقتصادی را دارند گسترش دهد. این امر به نوبه خود موقعیت روسیه را در اقتصاد جهانی تقویت خواهد کرد. حامل های انرژی بیش از 60 درصد صادرات روسیه را تشکیل می دهند. در سال 2022، حجم کل حامل های انرژی 43 درصد افزایش یافت. به ویژه حجم صادرات نفت با 8 درصد افزایش به 242 میلیون تن و ارزش آن با 20 درصد افزایش به حدود 135 میلیارد دلار رسید. صادرات روسیه به چین با 8 درصد افزایش به 86 میلیون تن، به هند با 9 برابر افزایش به 33 میلیون تن و به ترکیه دو برابر افزایش یافت.

در سال 2023، به گفته وزارت انرژی فدراسیون روسیه، سهم عرضه نفت و فرآورده های نفتی این کشور به چین و هند به ترتیب 80 درصد و 75 درصد بوده است. صادرات نفت به مالزی افزایش یافت. در اوایل سال 2023، اندونزی و غنا وارد کردن نفت روسیه را آغاز کردند. به این ترتیب کاهش عرضه به اروپا جبران شد. در سال 2022، روسیه بزرگترین صادرکننده نفت برای هند و ترکیه و در اوایل سال 2023 برای چین شد.

این روابط دارای سود متقابل است. طرف روسی از افزایش عرضه درآمد دریافت می کند و واردکنندگان اقتصاد خود را تشویق می کنند. مثلاً، چین، هند و ترکیه از طرف مسکو تخفیف های قابل توجهی دریافت می کنند، در حالی که آنها نفت ارزان روسیه را پردازش می کنند و صادرات فرآورده های نفتی خود را به سایر نقاط جهان از جمله اتحادیه اروپا گسترش می دهند. در نتیجه، منابع انرژی ارزان روسیه که قبلاً برای حمایت از اقتصاد آلمان و سایر اقتصادهای اروپایی استفاده می شد، به توسعه چین، هند و ترکیه کمک خواهد کرد.

گفتنی است که صادرات از طریق خط لوله به اتحادیه اروپا تنها 7 درصد رشد داشته است در حالی که فروش نفت و فرآورده های نفتی روسیه که از طریق دریا حمل می شود 25 درصد کاهش یافته است. عرضه نفت به ژاپن 56 درصد کاهش یافت.

تحریم‌ها علیه مسکو منجر به کاهش واردات از کشورهای توسعه یافته به روسیه در سال 2022 شد. به ویژه واردات تجهیزات و قطعات برای مصارف عمومی 15 درصد و مهندسی برق 19 درصد نسبت به سال قبل کاهش یافته است. به عنوان یک اقدام اضطراری، مسکو در حال افزایش عرضه از چین، کشورهای اوراسیا، ترکیه، هند، ایران، ویتنام، مصر و کره شمالی است. در دسامبر 2022، مسکو حدود 500 قلم کالا از دهلی درخواست کرد. علاوه بر این، در سال 2022، صادرات تجهیزات ترکیه به روسیه 2.4 برابر بیشتر از سال قبل بود.

در ژانویه 2023، تحت رهبری کرملین، توافقنامه تجارت آزاد بین اتحادیه اقتصادی اوراسیا و ایران امضا شد که از ماه سپتامبر اجرایی می‌شود و تعرفه‌های 90 درصد از اقلام تجاری را حذف می‌کند. انتظار می‌رود در آینده نزدیک، توافقی بین اتحادیه اقتصادی اوراسیا و هند و همچنین بین اتحادیه اقتصادی اوراسیا، امارات و مصر اجرایی شود. مذاکرات با اندونزی در ماه آوریل آغاز شد. چین نیز اعلام کرد که قصد دارد این توافق را امضا کند.

این گام‌های کرملین تأثیر عمده‌ای بر روندها و ساختار اقتصاد و تجارت جهانی خواهد داشت. اولاً، روسیه به عنوان پایگاه صادراتی انرژی و سایر منابع طبیعی، قدرت‌های نوظهور از جمله چین و هند را تقویت خواهد کرد. ثانیاً، اینکه واردات روسیه از این کشورها باعث رشد اقتصادی آنها خواهد شد. ثالثاً، در زمانی که همه‌گیری و بحران اوکراین اقتصاد جهانی را تکه تکه کرده است، یک بلوک اقتصادی قدرتمند مرکب از روسیه، چین، هند، ترکیه، خاورمیانه و کشورهای دیگر اهمیت پیدا می‌کند.